

ZARZĄDZENIE NR 1/2024

**DYREKTORA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 5 IM. POLSKICH NOBLISTÓW W
ŻARACH**

w sprawie wdrożenia Standardów Ochrony Małoletnich

Na podstawie art. 22b pkt 1 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1304) zarządza się, co następuje:

§ 1

W Szkole Podstawowej nr 5 im. Polskich Noblistów w Żarach zostają wdrożone do stosowania Standardy Ochrony Małoletnich, które stanowią załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zadania związane z działalnością na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem realizują wszyscy nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni zatrudnieni w szkole, a za skuteczne funkcjonowanie Standardów Ochrony Małoletnich odpowiedzialny jest pedagog szkolny Joanna Kiapśnia.

§ 3

Wszyscy pracownicy zostają zobowiązani do zapoznania się z przepisami ochrony małoletnich obowiązujących w szkole w terminie do 15 lutego 2024r.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Małgorzata Stodulska

STANDARDY
ochrony małoletnich przed
krzywdzeniem
w Szkole Podstawowej nr 5
im. Polskich Noblistów
w Żarach

Żary, 30.01.2024r.

Podstawy prawne:

- *Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)*
- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)*
- *Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359)*
- *Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606).*
- *Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 31 z późn. zm.)*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).*
- *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.).*
- *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.).*
- *Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.)
-art. 23 i 24*
- *Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).*

Preambuła

Podstawową funkcją szkoły jest edukacja i wychowanie. Dzieci przychodzą do szkoły, aby w sposób dostosowany do swoich możliwości, zdobywać wiedzę zgodnie z obowiązującą podstawą programową. Jednocześnie podlegają wpływom wychowawczym dzięki realizacji celów i zadań zawartych w Programie Wychowawczo – Profilaktycznym, programie wychowawczym klasie, działaniom wynikającym z bieżących potrzeb. Podane powyżej obszary pracy szkoły nie mogłyby jednak być wypełniane bez stworzenia atmosfery bezpieczeństwa i szacunku. Tylko wówczas dzieci mają możliwość skupienia uwagi na pracy. Tylko w takich warunkach mogą rozwijać swoje umiejętności i osobowość. Z uwagi na powyższe, naczelną zasadą działań podejmowanych przez wszystkich pracowników szkoły jest troska o dobro dziecka, jego emocjonalne i fizyczne bezpieczeństwo, poszanowanie godności. Oprócz stałej dbałości w tym zakresie podczas bezpośredniego kontaktu z uczniem, wszyscy pracownicy szkoły realizują odpowiednie działania w momencie zauważenia niepokojących sygnałów dotyczących sytuacji danego dziecka. Wszyscy pracownicy szkoły, realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych danej placówki oraz swoich kompetencji.

Słowniczek pojęć

1. **Pracownikiem szkoły** jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej. Pracownikami szkoły jest ogół osób zatrudnionych na stanowiskach pedagogicznych (nauczyciele i kadra wspomagająca) oraz niepedagogicznych (pracownicy administracji i obsługi).

2. **Dzieckiem** jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.

3. **Opiekunem dziecka** jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.

4. **Zgoda rodzica** dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.

5. Przez **krzywdzenie dziecka** należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu szkoły, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

Przemoc fizyczna – to wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec dziecka powodujące urazy na jego ciele i sprawiające ból, np. bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami itd.

Przemoc emocjonalna – to niezawierające aktów przemocy fizycznej zachowania dorosłych wobec dzieci, które powodują znaczące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju dziecka, np. wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy, nieposzanowanie granic prywatności.

Przemoc seksualna – to każde zachowanie osoby starszej i silniejszej, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem dziecka, np. ekshibicjonizm, uwodzenie,

świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania pornografii, dotykane miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy, różne formy stosunku seksualnego itp.

Zaniedbanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka zarówno fizycznych, takich jak właściwe odżywianie, ubranie, ochrona zdrowia, jak i psychicznych, np. poczucie bezpieczeństwa, doświadczanie miłości i troski

6. Osoby odpowiedzialne za dostęp do internetu to wyznaczeni przez dyrektora szkoły nauczyciele sprawujący nadzór nad korzystaniem z internetu przez dzieci na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem dzieci w internecie.

7. Osoby odpowiedzialne za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem to wyznaczeni przez dyrektora szkoły nauczyciele sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w szkole.

8. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział I

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

STANDARD Pracownicy szkoły uważnie analizują sytuację uczniów i wykazują troskę o ich dobrostan

§ 1

1. Czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci nie są tożsame z symptomami (objawami) wskazującymi na krzywdzenie. Są to czynniki, które mogą współwystępować lub poprzedzać przemoc wobec dziecka.

Czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka

a) związane z dzieckiem

- okoliczności dotyczące narodzin
- wiek
- płeć
- niepełnosprawność
- choroby chroniczne
- zachowania dziecka sprawiające problemy

b) związane z rodziną dziecka

- samotne rodzicielstwo
- niespokrewnieni dorośli
- rodziny zastępcze (nieprzygotowane wychowawczo i merytorycznie)
- inne dzieci z rodziny w placówkach opiekuńczo – wychowawczych
- cechy matek (np. młody wiek, niski poziom edukacji, depresja)
- funkcjonowanie psychiczne rodziców (np. niska samoocena, słaba kontrola nad swoim zachowaniem)
- doświadczenie przemocy przez rodziców

- przemoc wobec innych członków rodziny
- uzależnienia i inne zaburzenia psychiczne rodzica
- stosowane metody wychowawcze (np. autorytarny styl wychowawczy)
- stres

c) czynniki związane ze środowiskiem życia dziecka

- izolacja społeczna
- deprivacja społeczna i ubóstwo
- przemoc, patologia w środowisku zamieszkania rodziny

§ 2

1. Pedagogiczni i niepedagogiczni pracownicy szkoły zostali przeszkoleni w ramach szkoleń wewnątrzszkolnych w zakresie czynników ryzyka krzywdzenia dzieci oraz rodzajów przemocy i jej objawów.
2. Wskazane w punkcie 1 szkolenia mają charakter cykliczny, wynikający ze zmian w prawie oraz bieżących potrzeb.

§ 3

1. W ramach wykonywanych obowiązków pracownicy szkoły zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka krzywdzenia dzieci, pracownicy szkoły przekazują posiadane informacje wychowawcy klasy oraz kadry wspomagającej. Po konsultacjach z dyrektorem szkoły osoby te podejmują działania adekwatne do zaistniałej sytuacji. W ramach realizowanych czynności przeprowadza się, w zależności od potrzeb, rozmowę z uczniem, z opiekunem prawnym dziecka, z innymi osobami wspierającymi rodzinę (kuratorem, asystentem rodziny), wszczyna procedurę Niebieskiej Karty, wnioskując do Sądu Rodzinnego lub Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej o wgląd w sytuację rodziny.
3. Nauczyciele oraz kadra wspomagająca monitorują sytuację i dobrostan dziecka.

Rozdział II

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami szkoły a dziećmi

STANDARD Kontakty pracowników szkoły z dziećmi charakteryzują się poszanowaniem godności

§ 4

1. Rekrutacja nauczycieli odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie – Karta Nauczyciela oraz obowiązku weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych oraz w Rejestrze Sprawców Przepstępstw na tle Seksualnym.
2. Rekrutacja pracowników administracji i obsługi odbywa się na zasadach określonych w ustawie o pracownikach samorządowych i przepisach wykonawczych oraz obowiązku weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Rejestrze Sprawców Przepstępstw na tle Seksualnym.

§ 5

1. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem ustalone w szkole na podstawie obowiązujących przepisów prawa, statutu, regulaminu pracy i innych przepisów wewnętrznych, w szczególności:
 - a) relacja z uczniami/dziećmi powinna być profesjonalna, komunikaty bądź działania wobec ucznia/dziecka powinny być odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i zrozumiałe dla ucznia;
 - b) nie wolno w obecności uczniów niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym, przemocowym;

- c) kontakty z uczniami powinny być nacechowane szacunkiem, cierpliwością, życzliwością, dbałością o bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne konkretnego ucznia i uczniów pozostałych;
- d) nie wolno stosować wobec ucznia zachowań nacechowanych przemocą fizyczną
- e) w sytuacji, w której uczeń zagraża sobie lub innym dopuszczalne jest zastosowanie kontaktu fizycznego w zakresie niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa (np. przytrzymanie);
- f) nie wolno stosować gróźb;
- g) należy dbać o poufność i ochronę informacji dotyczących ucznia.

§ 6

1. Pracownicy szkoły nie kontaktują się prywatnymi kanałami komunikacji z dziećmi bez wiedzy ich opiekunów prawnych.
2. W szczególności pracownicy szkoły nie prowadzą z dziećmi prywatnych rozmów z wykorzystaniem mediów społecznościowych. Pracownicy szkoły mogą prowadzić z dziećmi korespondencję grupową na tematy związane z działalnością szkoły, o ile we wspólnej rozmowie uczestniczy co najmniej jeden inny pracownik szkoły.
3. W przypadku rozpoczęcia prywatnej rozmowy z wykorzystaniem mediów społecznościowych przez samo dziecko pracownik szkoły nie kontynuuje rozmowy i poleca dziecku zgłoszenie się do niej/niego w miejscu wykonywania obowiązków służbowych lub, w przypadku nauczyciela, z wykorzystaniem służbowych kanałów komunikacji zdalnej – dziennika Librus. Zasada ta nie dotyczy sytuacji (nawet potencjalnego) zagrożenia życia i zdrowia dziecka. W takim przypadku pracownik szkoły może kontynuować rozmowę, lecz zobowiązany jest jednocześnie powiadomić telefonicznie dyrektora szkoły o kontakcie z dzieckiem i przyczynach tego kontaktu, a następnie sporządzić notatkę służbową z zaistniałej sytuacji.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

STANDARD Pracownicy szkoły dbają o fizyczne i emocjonalne bezpieczeństwo dzieci.

Zasady ogólne

§ 7

1. Szkoła prowadzi dla dzieci cykliczne (przynajmniej raz w roku) zajęcia na temat bezpiecznych relacji z innymi osobami, w tym dorosłymi oraz konieczności zgłaszania dorosłym wszystkiego, co je niepokoi.
2. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
3. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
 - a. popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem)
 - b. doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie;
 - c. doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem);
4. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:
 - a. pracownika
 - b. rodziców/opiekunów prawnych
 - c. inne osoby trzecie
 - d. inne dziecko

§ 8

1. W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone:
 - a. pracownik niepedagogiczny każdorazowo ma obowiązek przekazania tej informacji dyrektorowi szkoły, pedagogowi/psychologowi oraz wychowawcy klasy, który sporządza notatkę służbową z rozmowy.
 - b. pracownik pedagogiczny każdorazowo sporządza notatkę i przekazuje uzyskaną informację dyrektorowi szkoły, pedagogowi/psychologowi oraz wychowawcy klasy.
2. Interwencja w sprawie prowadzona jest przez dyrektora szkoły we współpracy z wicedyrektorem, pedagogiem/psychologiem szkolnym, wychowawcą ucznia oraz osobą, która powzięła informację o możliwości krzywdzenia dziecka. Osoby te tworzą zespół interwencyjny.
3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony pedagoga lub psychologa szkolnego, wówczas interwencja prowadzona jest przez dyrektora szkoły.
4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony dyrektora szkoły, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
5. Do udziału w interwencji można poprosić innych specjalistów, jeśli ich udział zwiększy skuteczność podejmowanych działań oraz wpłynie pozytywnie na poziom dobrostanu pokrzywdzonego dziecka.

§ 9

1. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu. Następnie niezwłocznie informuje dyrektora szkoły. W dalszej kolejności, po zabezpieczeniu dziecka, pracownik sporządza notatkę służbową.

§ 10

1. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 1. do niniejszej Polityki.

2. Dokumentacja dotycząca ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywana jest w gabinecie pedagoga, zabezpieczona przed dostępem osób nieupoważnionych.
3. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
4. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka i fakt ten odnotować.

a. Krzywdzenie ze strony pracownika szkoły

§ 11

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika szkoły, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. Dyrektor szkoły wraz z wicedyrektorem/pedagogiem/psychologiem szkolnym przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami. Dyrektor szkoły stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 1).
3. Dyrektor szkoły organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
4. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, dyrektor szkoły sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia znajduje się w załączniku nr 3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
5. W przypadku, gdy pracownik szkoły dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, dyrektor szkoły powinien

zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać pracownika podejrzanego o krzywdzenie, dziecka oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć wyciągnięcie konsekwencji służbowych, w tym rozwiązanie stosunku pracy.

6. Jeżeli pracownik, który dopuścił się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez szkołę, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren szkoły, a w razie potrzeby nie podejmować dalszej współpracy z instytucją zatrudniającą tę osobę.
7. Sytuacja dziecka podlega monitorowaniu ze strony pedagoga/psychologa szkolnego oraz wychowawcy klasy, do której uczęszcza uczeń. Pokrzywdzony uczeń zostaje objęty na terenie szkoły wsparciem psychologicznym adekwatnym do potrzeb.

b. Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów

§ 12

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez rodziców/opiekunów zespół interwencyjny przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka. Zespół interwencyjny stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 1).
2. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, zespół interwencyjny sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia znajduje się w Załączniku nr 3.
3. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), zespół interwencyjny składa we właściwym sądzie rejonowym oraz w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej wnioski o wgląd w sytuację rodziny.

4. W przypadku stwierdzenia stosowania wobec dziecka przemocy o dowolnym charakterze, zespół interwencyjny rozpoczyna procedurę Niebieskiej Karty. (Procedura Niebieskiej Karty stanowi osobny dokument, dołączony do Standardów ochrony małoletnich).
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.
6. Sytuacja dziecka podlega monitorowaniu ze strony pedagoga/psychologa szkolnego oraz wychowawcy klasy, do której uczęszcza uczeń. Pokrzywdzony uczeń zostaje objęty na terenie szkoły wsparciem psychologicznym adekwatnym do potrzeb.

c. Krzywdzenie przez inne osoby trzecie

§ 13

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez osobę trzecią (obcą bądź spokrewnioną) zespół interwencyjny przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami. Zespół interwencyjny stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 1).
2. Zespół interwencyjny organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, zespół interwencyjny sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia znajduje się w załączniku nr 3.
4. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia, zespół interwencyjny sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.

5. W przypadku stwierdzenia stosowania wobec dziecka przemocy o dowolnym charakterze przez inną osobę trzecią przebywającą w miejscu zamieszkania dziecka, zespół interwencyjny rozpoczyna procedurę Niebieskiej Karty.
6. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.
7. Sytuacja dziecka podlega monitorowaniu ze strony pedagoga/psychologa szkolnego oraz wychowawcy klasy, do której uczęszcza uczeń. Pokrzywdzony uczeń zostaje objęty na terenie szkoły wsparciem psychologicznym adekwatnym do potrzeb.

d. Krzywdzenie rówieśnicze

§ 14

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko będące uczniem szkoły, wychowawca wraz z pedagogiem/psychologiem szkolnym przeprowadza rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 1). Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.
2. W sytuacjach powtarzającego się krzywdzenia, jego wysokiego nasilenia lub okrucieństwa, przeprowadzanym rozmowom przewodniczy dyrektor szkoły.
3. W przypadku drobnych incydentów, gdy ryzyko powtarzalności sytuacji jest nieznaczące, dokonuje się stosownych wpisów w dokumentacji pedagoga szkolnego, psychologa, pedagoga specjalnego, wychowawcy, dyrektora lub innych nauczycieli związanych z daną sytuacją.
4. Wspólnie z rodzicami/opiekunami dziecka krzywdzącego należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.
Plan ustalany jest z uwzględnieniem: diagnozy problemu, dotychczasowej sytuacji, potrzeb dziecka, możliwości realizacji działań we współpracy z rodzicami, instytucjami wspierającymi. Powinien zawierać: cele, planowane zadania, osoby odpowiedzialne za realizację, czas trwania, ewaluację działań.

5. Z rodzicami/opiekunami dziecka poddanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
6. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców/opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy przejść do procedury z §10 lub §9 .
7. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie jest uczniem szkoły, należy porozmawiać z dzieckiem poddanym krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z rodzicami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Zespół interwencyjny organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, zawiadomienie policji, prokuratury, poinformowanie szkoły, poinformowanie rodziców dziecka krzywdzącego).
8. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny i/lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.
9. Należy powiadomić sąd rodziny, jeśli uczeń nie zaprzestaje krzywdzenia innego ucznia pomimo realizacji planu mającego na celu zmianę niepożądanych zachowań oraz w sytuacji, gdy realizacja tego planu jest niemożliwa/utrudniona z powodu braku zainteresowania ze strony rodziny.
10. Sytuacja ucznia pokrzywdzonego i krzywdzącego podlega monitorowaniu ze strony pedagoga/psychologa szkolnego oraz wychowawców klas, do których dzieci te uczęszczają. Wszyscy uczniowie zaangażowani w sprawę zostają objęci na terenie szkoły wsparciem psychologicznym adekwatnym do potrzeb.

§ 15

1. W statucie są opracowane prawa i obowiązki uczniów, w tym zasady zachowania obowiązujące uczniów.

2. W ramach pracy wychowawczej zasady bezpiecznego zachowania omawia się kompleksowo na godzinach do dyspozycji wychowawcy, a także sytuacyjnie w miarę potrzeb.
3. Zachowania niedozwolone w relacjach między uczniami to w szczególności: przemoc fizyczna, agresja słowna, niszczenie cudzej własności, wymuszenia, szantaż, cyberprzemoc.

Rozdział IV

Zasady ochrony danych osobowych dziecka

STANDARD Dane osobowe dzieci podlegają ochronie.

§ 16

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.).
2. Pracownicy szkoły mają obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarzają oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem. Naruszenie tego obowiązku może prowadzić do natychmiastowego (w tym dyscyplinarnego – w przypadku pracowników) rozwiązania umowy.
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Pracownik pedagogiczny szkoły jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach zespołu

interdyscyplinarnego, powołanego w trybie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

5. Studenci odbywający w szkole praktyki w ramach realizacji programu studiów wyższych oraz wszelkie podmioty realizujące krótkoterminowe działania (np. warsztaty, programy profilaktyczne) nie uzyskują dostępu do danych osobowych wrażliwych.
6. Dostęp do danych osobowych małoletnich mają pracownicy pedagogiczni zatrudnieni na umowę o pracę.
7. Wszyscy pracownicy szkoły przed podjęciem pracy są obligatoryjnie szkoleni z przepisów i zasad dotyczących ochrony danych osobowych oraz zdają test lub w inny sposób wykazują się znajomością i zrozumieniem tej problematyki. Każdego roku prowadzona jest ewaluacja ochrony danych osobowych w szkole oraz organizowane szkolenie przypominające z zasad ochrony danych osobowych. Szkolenie przypominające może mieć charakter ogólny lub koncentrować się na wybranych zagadnieniach istotnych lub problematycznych w działaniu organizacji

§ 17

1. Pracownik pedagogiczny szkoły może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.

§ 18

1. Pracownik szkoły nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego opiece.
2. Pracownik szkoły, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z opiekunem dziecka i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, pracownik szkoły podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna dziecka.
3. Pracownik szkoły nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi.
4. Pracownik szkoły nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik szkoły jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

5. Pracownik szkoły, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może się wypowiedzieć w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna – wyłącznie za uprzednim wyrażeniem pisemnej zgody przez opiekuna dziecka.

§ 19

1. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia zajmowane przez szkołę. Decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje dyrektor szkoły.
2. Podejmując decyzję, o której mowa w punkcie poprzedzającym, należy przygotować wybrane pomieszczenie do realizacji materiału medialnego w taki sposób, by uniemożliwić filmowanie dzieci przebywających w pomieszczeniach szkoły.
3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Rozdział V

Zasady ochrony wizerunku dziecka

STANDARD Wizerunek dziecka podlega ochronie

§ 20

1. Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

§ 21

1. Na terenie szkoły wykorzystywany jest monitoring wizualny. Utrwalone nagrania służą wyłącznie względom bezpieczeństwa, nie są upubliczniane oraz

przekazywane osobom trzecim, z wyłączeniem osób uprawnionych przepisami instytucji (np. sąd rodzinny, sąd karny, MOPS, policja) oraz prawnych opiekunów dzieci, których wizerunek został uwieczniony.

2. Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) przebywającego na terenie organizacji bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
3. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik lub współpracownik organizacji może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez uprzedniej wiedzy i zgody tego opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

§ 22

1. Upublicznienie przez pracownika szkoły wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
2. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie www.youtube.pl w celach promocyjnych).
3. Wszystkie dzieci, których wizerunek jest utrwalany, muszą być w pełni ubrane, a upubliczniane zdjęcia i filmy nie mogą przedstawiać uczniów w sposób ośmieszający.
4. Zarejestrowane obrazy powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać grupy dzieci, a nie pojedyncze osoby.
5. Fotograf lub osoba filmująca niebędąca stałym pracownikiem szkoły nie może spędzać czasu z dziećmi bez nadzoru.

6. Wszelkie podejrzenia i problemy dotyczące nieodpowiednich wizerunków dzieci należy zgłaszać i rejestrować, podobnie jak inne niepokojące sygnały, dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Rozdział VI

Zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych

STANDARD Uczniowie korzystają z internetu i mediów elektronicznych w sposób bezpieczny, wspierający ich rozwój.

§ 23

1. Szkoła, zapewniając dzieciom dostęp do internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.
2. Na terenie szkoły dostęp dziecka do internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela na zajęciach komputerowych lub innych zajęciach z wykorzystaniem internetu.
3. Nauczyciel realizujący zajęcia z wykorzystaniem internetu, ma obowiązek poinformowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu oraz czuwania nad bezpieczeństwem korzystania z internetu przez dzieci podczas lekcji.
4. W miarę możliwości osoba odpowiedzialna za korzystanie z internetu przeprowadza z dziećmi cykliczne szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu.
5. W pracowniach komputerowych szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu.

§ 24

1. Osoba odpowiedzialna za korzystanie z internetu dba, aby sieć internetowa szkoły była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie.
2. Wyznaczony pracownik szkoły cyklicznie sprawdza, czy na komputerach podłączonych do internetu, z których korzystają uczniowie, nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik szkoły stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.
3. Informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik szkoły przekazuje dyrektorowi szkoły, który aranżuje dla dziecka rozmowę z psychologiem lub pedagogiem.
4. Pedagog/psycholog przeprowadza z dzieckiem, o którym mowa w punktach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w internecie.
5. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog/psycholog uzyska informację, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w rozdziale dotyczącym procedur interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.

Rozdział VII

Monitoring

STANDARD Pracownicy szkoły przestrzegają zasad i procedur dotyczących ochrony dzieci przed krzywdzeniem

§ 25

1. Osoby odpowiedzialne za szkolenie personelu w zakresie stosowania standardów to dyrektor/wicedyrektor szkoły i pedagog szkolny/psycholog szkolny.

2. Dyrektor szkoły w szczególności:
 - a) przekazuje informacje prawne oraz nadzoruje przestrzeganie ustalonych standardów;
 - b) monitoruje przepływ informacji o standardach obowiązujących w szkole do rodziców, uczniów, pracowników;
 - c) organizuje w miarę potrzeb i możliwości szkolenia z ekspertami zewnętrznymi.
3. Pedagog szkolny/psycholog w szczególności:
 - a) omawia pragmatykę wdrażania standardów;
 - b) szkoli personel;
 - c) aktualizuje informacje o standardach na stronie szkoły.
4. Zasady przygotowania personelu do stosowania standardów:
 - a) informacja o standardach obowiązujących w szkole oraz związanych z tym regulacjach prawnych – dostępna dla każdego pracownika szkoły na stronie szkoły, a także w gabinecie pedagoga i psychologa szkolnego;
 - b) przed rozpoczęciem roku szkolnego organizowane jest szkolenie dotyczące standardów obowiązujących w szkole;
 - c) nowozatrudnieni pracownicy szkoleni w pierwszym tygodniu pracy;
 - d) dokumentowanie działań może się odbywać w szczególności poprzez ogłoszenie do nauczycieli przez e-dziennik (wydruk), przygotowanie listy obecności ze szkoleń, w przypadku indywidualnego instruktazu – zapis w dzienniku pedagoga/psychologa szkolnego.

§ 26

1. Standardy obowiązujące w szkole są dostępne na stronie www szkoły, link do materiału otrzymują rodzice, uczniowie i nauczyciele w pierwszym tygodniu roku szkolnego.
2. Uczniowie są informowani o standardach na godzinach wychowawczych w pierwszym miesiącu nauki.
3. Rodzice są informowani o standardach na pierwszym zebraniu z wychowawcą w danym roku szkolnym.

§ 27

1. Monitorowanie realizacji niniejszej polityki dokonuje się co najmniej raz w roku w formie ankiety skierowanej do pracowników i opiekunów uczniów, a w przypadku dokonania w niej zmian, zasięga się opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.
2. Co najmniej raz na dwa lata dokonuje się oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

Rozdział VIII

Przepisy końcowe

§ 28

1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. O obowiązujących Standardach niezwłocznie poinformowani zostają pracownicy szkoły, rodzice dzieci oraz uczniowie.
3. Standardy dostępne będą na BIP i stronie szkoły oraz w wersji papierowej w bibliotece szkolnej oraz gabinecie pedagoga.

Załącznik nr 1. do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem:

Karta interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia) - opis
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia
4. Działania podjęte wobec dziecka (skierowanie do specjalistów, w tym jakich, oraz daty)
5. Ustalenia planu pomocy (jeśli dotyczy)
6. Spotkania z opiekunami dziecka/ opis kolejnych spotkań – data, przebieg
7. Interwencja prawna (właściwe zakreślić)
 - a. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
 - b. wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,
 - c. inny rodzaj interwencji. Jaki? (opis)
8. Dane dotyczące interwencji (nazwa i adres organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji
9. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli organizacja uzyskała informacje o wynikach/działania organizacji/działania rodziców

Monitoring polityki– ankieta

I. p.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy zapoznałeś się z dokumentem Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem?		
2.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
3.	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
4.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika?		
5.	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem? <i>(wpisz poniżej tabeli)</i>		

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (wzór)

Miejscowość , dnia r.

Prokuratura Rejonowa w [1]

Zawiadamiający: z siedzibą w

reprezentowana przez:

adres do korespondencji:

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Niniejszym składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwana szkodę małoletniego (imię i nazwisko, data urodzenia) przez (imię i nazwisko domniemanego sprawcy).

Uzasadnienie

W trakcie wykonywania przez (imię i nazwisko pracownika/wolontariusza) czynności służbowych - wobec małoletniej/go.....(imię i nazwisko), dziecko ujawniło niepokojące treści dotyczące relacji z [2].

Dalszy opis podejrzenia popełnienia przestępstwa

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo małoletniej/małoletniego wnoszę o wszczęcie postępowania w tej sprawie.

Osobą mogącą udzielić więcej informacji jest (imię, nazwisko, telefon, adres do korespondencji).

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przesyłać na adres korespondencyjny, z powołaniem się na numer i liczbę dziennika pisma.

.....

podpis osoby upoważnionej

[1] Zawiadomienie należy złożyć do prokuratury rejonowej/policji właściwej ze względu na miejsce popełnienia przestępstwa.

[2] Opis sytuacji, która miała miejsce. Należy uzupełnić zgodnie z tym, co się wydarzyło (ważne jest, by zaznaczyć np.: kiedy i gdzie miało miejsce zdarzenie, kto mógł je widzieć/wiedzieć o nim, kto mógł popełnić przestępstwo).